

Radhošť (Valašský soubor písní a tanců Radhošť; VSPT Radhošť), folkloristický soubor, 0.0. 1954, Rožnov pod Radhoštěm

Radhošť (Valašský soubor písní a tanců Radhošť, VSPT Radhošť, folkloristický soubor, zahájení činnosti 1954, Rožnov pod Radhoštěm.

Historii soubor lze sledovat již od roku 1948, kdy fungoval pod názvem Valašský krúžek při Muzejním a národopisném spolku v Rožnově pod Radhoštěm. Jeho zakladatelé byli etnografka Věra Otevřelová a národopisný pracovník Miloš Kulišťák. V roce 1954 soubor přešel pod Osvětovou besedu (OB) jako nového zřizovatele a byl přejmenován na Valašský soubor písní a tanců Radhošť. Zakládajícími členy souboru Radhošť byli zejména Jaroslav Štika, Vladimír Štrunc a Jaroslav Bradáč, kteří se věnovali sběru lidových písní a zaznamenávání tradic z okolí Rožnovska. Tento materiál následně využívali v souborové práci. První vystoupení souboru Radhošť doprovázela cimbálová muzika brněnského Valašského krúžku. Vlastní souborová muzika vznikla roku 1949, jejímiž členy byli Jaroslav Štika (prim), Jaromír Štrunc (terc), Miloš Otevřel (cimbál), Vladimír Štrunc (klarinet), Čeněk Čáň (kontr) a Boris Otevřel (kontrabas). Repertoár souboru se skládal z jednoduchých úprav lidových písní, které se využívaly v tanečních pásmech a scénkách. V 60. letech se začalo rozvíjet působení cimbálové muziky, střídavě pod vedením cimbalisty Ivana Bělunka a primáše Jaromíra Štrunce a od přelomu 90. let se ustálilo obsazení souborové muziky, jejíž základ tvořila rodina Štruncova. Do roku 1991 působil soubor pod Odborovou organizací podniku Tesla a následně se osamostatnil jako občanské sdružení. Samotné Občanské sdružení Spolek přátel souboru Radhošť bylo založeno členy a přáteli souboru za účelem navázat na desítky let trvající národopisnou činnost a pokračovat v ní nadále. Předsedou sdružení až do své smrti byl Václav Bradáč, kterého v roce 1994 vystřídal Petr Dobrovolný, zastávající tuto funkci dodnes. Během působení souboru se na postech choreografů a vedoucích souboru vystřídal mnoho folklórních osobností, jako například Eva Štiková, Václav Bradáč, Josef Mikulenka, Vladimír Adámek, Libuše Belková, Josef Orság a Helena Dobrovolná.

V dnešní době se VSPT Radhošť rozděluje na folklórní soubor (FS) Radhošť a dětský soubor **Malý Radhošť**. Pod FS Radhošť spadá cimbálová muzika, pěvecký dívčí sbor, obojí pod vedením Kateřiny Niklové, a taneční složka pod vedením Jana Ryšky, kterou lze rozdělit do několika kategorií: přípravná složka (cca 15-18 let), dospělá složka (18-26 let) a veterán klub

souboru Radhošť, kde působí starší členové souboru. Dětský soubor Malý Radhošť vznikl v roce 1969 pod vedením manželů Bradáčových. Dnes je rozčleněn na cimbálovou muziku a tři taneční skupiny rozdělené dle věku: **I.** skupinu tvoří děti do 8 let, **II.** skupinu tvoří děti do 12 let a **III.** skupinu tvoří děti do 15 let.

VSPT Radhošť zpracovává folklórní materiál z Rožnovska a vybraných koutů Valašska (např. figurální, točivé, řemeslné tance), ze kterého staví svá taneční, ale i zvykoslovná pásma. Stěžejní je pro soubor možnost využívání Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm pro svá vystoupení a účinkování na speciálních pořadech (Masopust, Velikonoce, Svatojánská noc, festivaly). Pravidelně však vystupuje v zahraničí (Maďarsko, Belgie, Španělsko, Francie aj.) a v různých koutech republiky. Také se zúčastňuje folklórních festivalů (**MFF** ve Strážnici, **MFF** Rožnovské slavnosti, Slezské dny v Dolní Lomné aj.), soutěží a přehlídek.

Diskografie:

LP My sme valaši (1988)

MC Radhošť (1993)

CD Svítilo ně slunko (Other labels, 2002)

CD Zahraj ně, Martínku (Indies, 2010)

2CD Synku Janku černojojký/ My sme valaši (Indies, 2017)

I. Lexika:

Od folkloru k folklorismu. Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku (**Martina Pavlicová – Lucie Uhlíková [ed.]**, Strážnice 1997, s. 177).

II. Ostatní:

Vémolová, Markéta: Valašský soubor písní a tanců Radhošť, jeho osobnosti a sběratelé (Diplomová práce, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc 2010).

Vinklerová, Lucie: Dětské cimbálové muziky souboru Malý Radhošť v Rožnově pod Radhoštěm (Diplomová práce, Hudební fakulta Janáčkovy akademie múzických umění, Brno 2018).

<http://www.radhost.cz/index.php>

Tereza Opálková